

Kedvező CIPŐ vásárlási alkalom!!

Üzletnagyság miatt, előnyös anyagbeszerzés és nagybani gyártás folytán módomban van a nagyérdemű közönséget versenytelenül felül áron kiszolgálni. **Minden pár cipőért garanciát vállalok**

Női cipő P 9.50, 12.50, 14.90, 16.50 || Férfi cipő fekete P 11.50, 13.50, 15.50
Gyermek cipő nagy választékban || barna P 12.50, 14.50, 16.50, 18.50

ZSURKÓ JÁNOS Kossuth Lajos sugárút 6. Telefon 17-72

A tanszékösszevonások ügye és a szegedi egyetem

Dr. Veress Elemér rektor nyilatkozata a minisztériumi tervekről

(A Délmagyarország munkatársától.) A költségvetés redukciójával kapcsolatban — mint ismeretes — a kultuszminisztérium mintegy 50 egyetemi tanszék megszüntetését vette tervbe. A tervek szerint olyan katedrák megszüntetéséről volna szó, amelyek fentartása személyi és tárgyi okokból nem feltétlenül szükséges. Mivel a tervek szerint a katedra megszüntetések a szegedi egyetemet is érintenék, az ügyben kérdést intéztünk dr. Veress Elemérhez, a szegedi egyetem rektorához, aki a következőket mondotta:

— Az eddigi intézkedések során a szegedi egyetemet különösebb baj nem érte és úgy látom, hogy nem is fenyegeti. Természetesen ezideig semmi konkrétumot sem tudok a kultuszminisztérium terveiről. Hallottam arról, hogy egyes tanszékeket nyugdíjaztatás, illetve kihalás alapján megszüntetnek, de nyugdíjaztatás a szegedi egyetemen nem

esedékes.

— Azt reméljük, hogy az üresen lévő tanszékeket is befoglalják tölteni. Így például rendkívül fontos volna, hogy a tavaly óta üresen álló közegészségtani tanszéket betöltsék. A közegészségtani intézet a múlt esztendőben, a tifuszjárvány idején óriási szolgálatot tett a közönségnek. Ami a tanszékösszevonásokat illeti, azt hiszem, nehezen keresztülvihető. A régi világban megtörtént, hogy egy-egy tanár több tárgyat adott elő, de ma ilyen katedrahalmozás szinte lehetetlennek látszik. Lehetséges, hogy azoknak a tanszékeknek a megszüntetésére gondoltak, amelyeket nem rendes tanár, hanem helyettes tölt be. A szegedi egyetemen tehát a készülő szervezeti változásokról egyelőre semmit sem tud. Az egyetem csak akkor fog az ügyben véleményt nyilvánítani, ha megismeri részletesen a kultuskormány terveit.

A végrehajtás miatt késsel támadt a jegyzőre és a csendőrökre

Szuronnyal fegyverezték le a csendőrök — A törvényszék három hónapra ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette

(A Délmagyarország munkatársától.) Néhány hónappal ezelőtt véres események játszódtak le Csánádpalotán egy végrehajtás miatt. Erdélyi András 56 éves gazdálkodónak adótartozása volt, amelynek fejében lefoglalták jószágait. Az árverés előtt a gazda felkereste Jurszó András adóügyi jegyzőt és arra kérte, hogy segítsen rajta. A jegyző kijelentette, hogy az ügyben még csak tanácsot sem tud adni. A gazdálkodó erre előkapott egy kést és az adóügyi jegyzőre támadt. Vad dulakodás kezdődött a két ember között. Csendőrök futva igyekeztek a helyszínére, Erdélyi ekkor a késsel a csendőröknek támadt, akik szuronyt sze-

gezve akarták lefegyverezni. Végre sikerült a dühöngő embert megfékezni. A csendőrszuronyok súlyosan megsebesítették Erdélyit.

A gazdálkodó ügye majdnem statárium elé került, később mégis rendes eljárás elé utalták. Üggyét szombaton tárgyalta a törvényszék Gömör-tanácsa. A gazdálkodó beismerte, hogy késsel támadt a jegyzőre és a csendőrökre. Előadta, hogy 9 gyermeke van és vagyona nagyrésztét hadikölcsönökbe fektette. Ezért ma nagy nélkülözések között él. El volt keseredve, amikor látta, hogy elviszik jószágait.

A bíróság kétrendbeli hatósági közeg elleni erő-

szakban mondotta ki bűnösnek és háromhónapi fogságra ítélte, az ítélet végrehajtását azonban háromszáznapos próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Rendelet a hadirokkantokról

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A kormány rendeletet adott ki, amelyben megszüntette a hadirokkantak három évenként való felülvizsgálati kötelezettségét.

Az idő

A Szegedi Meteorológiai Obszervatórium jelentése: Szegeden a hőmérő legmagasabb állása 12.8 fok Celsius, legalacsonyabb 7.8 fok Celsius. A lehullott csapadék 13.4 mm. Időjárás a Délvidéken: Továbbra is változóan enyhe idő.

A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése: 10 órákor: Az országban változatlanul tart az enyhe idő, eső országosan esett. Várható időjárás: Enyhe, változóan felhős idő, délnyugati esőhajlammal.

Tört arany, ezüst, régi

arany, ezüst pénz és

zálogiegy beváltás

98 legmagasabb napi áron

Tóth órásnál, Kölcsey ucca 7. Előnyös ABC beszerzés.

MOST VEGYEN BUTORT!

Egy régi, nagy és kiváló munkáról híres cég likvidálása folytán sikerült egy nagyobb tétel jó minőségű tökéletes száraz butort, rendkívül olcsó ártért megvásárolni. Ezen ritka alkalmi vételből eladásra kerülnek, remek hálószobák, ebédlők és uriszobák. Meglepő olcsó k é s z p é n z á r a k o n.

Kertész Sándor butorcsarnokában.

Kérem figyelni a KERTÉSZ névre.

Autóvilágítást, akkumulátorkészítést, töltést és javítást és rádiójavítást feltétlenül megbízhatóan és legolcsóbban végez

Lovász Ferenc műszerész.

Feltámadás- és Hétvezér-ucca sarok. 141

Princeps musicorum...

Irtia Móra Ferenc.

Sirköve mondja a muzsikások fejedelmének a rohraui bognár fiát és csakugyan még a mi korunkban se jut eszébe senkinek Haydn detronizálása, pedig mink már jónehány fejedelem leépítését megértük, noha azok jobb házból származtak, mint a Teremtés szerzője. (Most, írásközben közvetíti a rádió az Operából és le kell tenni a tollat, míg Isten lelke ellebeg a vizek felett. Azt hiszem, a Genézis szerzője óta senki nem érezte olyan közéről az Istent, mint az az öregember, tul a hatvanon, aki ezt az oratóriumot teremtette.)

Sok megemlékezést olvastam a héten Haydnról, magyart is, németet is s nagyon meglepett, milyen sanyaru sorsát tudják az Eszterházy hercegek udvari karmesterének. Különösen a magyarok panaszkodtak, hogy az Eszterházy hercegek félig-meddig szolgáskorban tartották a zene fejedelmét. Nem gondolom, hogy a kegyelet megkivánná az ilyen történelmi hamisítást. Való igaz, hogy a kor udvari muzsikásai semmivel se voltak magasabb rangúak, mint az udvari költők és megközelítően se volt akkora becsületük, mint az udvari festőknek. Mai nyelven szólva: nem mentek ur számába, csak olyan urfélék voltak. De a Haydn helyzete más volt. Igaz, hogy ő is köteles volt az udvari tiszték libériáját viselni, mégha Bécsben vakációzott is, — de hát az nagyon szép libéria volt, ahogy egy egykoru színes litográfián látom. S a lelkét nem bujtatták libériába. Haydn karmester az öreg hercegnek inkább barátja volt, mint szolgálja. Emberséges fizetést kapott, az ellátáson felül hat-hétszáz forintot egy esztendőre s mikor a mester kismartoni uri házacskája kegyelt, a herceg építtette neki újra, szebbnek, mint volt. S amikor a nagy ur megért őseihez, évi ezer forint kegydíjat testált az udvari főmuzsikusra s azt a fiatal herceg ezernégyszázra emelte fel.

(Szegény Mozart tán tíz esztendő alatt se keresett annyit.)

De nem ezekből látom én, hogy Eszterháza urszámba vették Haydn-t, se abból, hogy önéletrajzában milyen rajongással ír a gazdájáról. Hanem abból, amit valamelyik régi életrajza jegyez fel az ur és szolgálja egyik szóváltásáról. A zenekar valamelyik új szerzeményét próbálta Haydnnek s az öreg Miklós herceg megkockázta egy-két kritikai megjegyzést. Nem sokat, mert a karmester hamarosan fölszegte a fejét:

— Bocsásson meg főméltóságod, de ehhez mégis csak én értek, nem ön.

A monarchia legnagyobb oligarchájának nyilván még senki se mondott ilyen életében. Igaz, hogy ki is ment tőle a teremből, de pár pillanat múlva már visszatért, a homlokát törölgetve.

— Melegem volt, Haydn, melegem volt, — mondta mosolyogva, ami olyan kimagyarázkodás volt, hogy felért egy bocsánatkéréssel.

Miklós hercegnek ma már körülbelül az az egyellen nevezetessége, hogy kenyeret adott Haydn-nak. (Goethe is így vitte bele a halhatatlanságba a maga herceget.) De nem bizonyos, hogy az Eszterházyak nélkül a princeps musicorum nem veszelődött volna el a művészetet nyomorúságában. Mert nagyon gyámoltalan ember volt a harmóniák fejedelme. Azt a kis független nyugalmat, melyben a dal megfoghatná, az Eszterházy hercegeknek köszönhetette Haydn és ennyi elismerő szót ők is megérdemelnék a Haydn-jubileumot ülő kulturvilágtól.

Természetesen: Isten után, akinek alázatosabb és háláadóbb szolgálja nem volt a rohraui bognár fiánál, aki Beethoven mint ateistát gyűlölte. Ő maga, noha buzgó tagja volt az egyik bécsi szabadkőműves-páholynak, halálos holtáig minden reggel térdre borulva adott hálát a mi Urunk Jézus Krisztusnak és az ő szent anyjának, ahogy valamelyik levelében olvasom.

Az is helyreigazítani való, hogy amj benne halandó volt, a kismartoni várkapornában várja a föltámadást. Porai csakugyan ott vannak, de feje, amelyet Asztria a centenárium alkalmával ráveretett az ezüst két sillingesekre — ami kevés fejedelemmel esik meg kétszáz évvel a születése után — feje nem ott várja az utolsó ítélet költőfeju angyal fecskéjét. A halhatatlan zenei gondolatok elhagyott dómját üveg alatt őrzik — az edinburgi múzeumban.

A múlt század huszas éveiben skót arisztokraták vendégeskedtek az Eszterházy-kastélyban. Mindenáron a Haydn sirját szerették volna látni. A herceg azonban restelte őket odavezetni, mert a sir meglehetősen elhagyottan feküdt a park végében.

— Csak ideiglenesen, — mentegődött a herceg, — addig, míg nagy halottunk méltó helyére kerül.

A skótok azonban nem nyugodtak addig, míg meg nem találták a besüppedt sirhalmot. Ugyan azután se nyugodtak, mert éjszakának idején föltápták a sirt, reggelre föl is dombolták. A koponyát azonban kivették belőle és elcsomagolták, el is vitték magukkal Skóciába. Lavater és Gall koponyatudománya nagy divat volt akkor a művelt világban s a skót urak arra számítottak, hogy a zenei zseni koponyájából nagyszerű dolgokat fognak majd kiolvasni.

Az Eszterházy hercegek csak akkor jöttek rá a dologra, mikor az exhumálásnál fejtelten csontvázat találtak Haydn sirjában. A nyomozás a skót vendégekig vezetett. Azok azonban azzal vágták ki magukat, hogy a koponya méltó helyre került az edinburgi múzeumba. S valóban ma is ott mutatják üveg alatt. A koponya állja a nézelődést és nem szól semmit, mivel a koponyáknak ilyen a természete. Lehet, hogy valóban azé, akinek mondják, de az is lehet, hogy az igazi Haydnkoponya valamelyik skót hegyi kastély padlásán galambtatóul szolgál.